

DAVID MEGYEI NAPLÓ

XXIII. évfolyam

Subotica, péntek 1922. június 23.

170. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délen
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8—58, szerkesztőség 5—10

Előfizetési ár: negyedévre 90 — dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Leibach-palota)

Technikai obstrukció

(L.) Szokatlan dolgok történnek a beogradi parlamentben. Ribár, az elnök, ideges türelmetlenséggel ül az elnöki székben, a kormánypartok szokatlan nyugtalan sággal, csendben szemlélik az eseményeket, az ellenzéki padokban pedig lármás szónokok mondják el hosszú, kevés tartalmú obstrukciós beszédeiket. Barics az autonomista klerikális, Lázics a centralista agrárius, Korun az internacionalista szociáldemokrata ritka megértéssel és szinte bizalmas meghittséggel együgyűen csatárlanc egymásbafonódó láncszemeként nyomulnak előre és vonulnak a kormány ellen. A kormány ellen és nem a javaslat ellen. A választójogi javaslat tekintetében a kormány és az ellenzék felfogása között nincs olyan eldöntően nagy különbség, amely ezt az elkeseredett, gyilkos harcot megindokolná.

Romboló, káros és átkos ez a harc, amelyből nem az ellenzék diadala születik meg, hanem a reakciókó érvrattára gazdagodik. Hiszen majdnem kétségtelen, hogy a tegnapi ülésen, amikor a szociáldemokrata Korun nem akarta elhagyni az üléstermet, az elnöki fölszólítás ellenére sem, akkor azok a képviselők, akik a magyar parlamentarizmus történetét ismerik, Tisza parlamenti őrségére gondoltak. És még egy Koruneset és a pártok már foglalkoznak majd a házszabályszigorítással és a legközelebbi alkalom után győznek a reakciókó, jönnek a szigorított házszabályok, a többségi szavazógép és a többi jól bevált reakciós eszköz.

Igaz, a kormánypartok az eredeti javaslat mellett a bizottsági üléseken már oly nívós kitérővel harcoltak, hogy az ellenzék kritikái munkája kárbaveszett, módosító indítványai hasztalanok voltak. A kormány az a mód szere nem parlamentáris és egyáltalán nem helyeselő, viszont azonban az ellenzék mulasztásai is oly nagyok, hogy a káros következmények elmaradhatatlanok voltak. A kormánypartok hosszú hónapok óta egyforma érdeklődéssel és lankadatlan kitérővel dolgoznak a választójogi törvényjavaslaton, vitájkák, támadják és védik az egyes javaslatokat. Frakciókra töredeztek a klubok, szembekerültek a koalíció pártjai vesélyben forgott az egész kormánytöbbség, nem a választójogi, nem is annak egy fejezete, hanem csak egy szakasza miatt is. Hosszu hónapok nehéz politikai harcában formálódott ki, kristályosodott ki a választójogi olyan ahogy az a bizottságok elé és

most a parlament elé került. És az ellenzék ebben a hosszú, hónapokig tartó munkában nem vett részt. Nem vehetett részt, mondhatná valaki, mert nem kérték ki a véleményét. De aki a dolgokat közelebbről ismeri, az jól tudja, hogy a kríziseken vergődött kormány szívesen és örömmel adott volna előzékeny koncessziókat az ellenzéki pártok akármelyikének, ha ezáltal a választójogi javaslat vitája csendes, zavartalan és a javaslat fontosságához mérten méltóságos lett volna. Nem kellett volna. Nem kellett volna az ellenzéknek behódolni azért a kormányynak, nem kellett volna feladni a maga ellenzékiségét, elég lett volna ha csupán egyetlen felvetődött kérdésben megértőbb tárgyilagossággal foglalkozott volna a kormányjavaslatl.

És ha ezt teszi az ellenzék, úgy javaslatának egy része is belekerülne a törvénybe. De a beogradi parlamenti ellenzék munkája negatív munka. Semmi iniciatívát, semmi építési szándékot

A subotica lakásügy a parlament előtt

Munkásvédelem és munkásbiztosítás — A parlament ülése

Ribár elnök tizenegy óra tizenöt perckor nyitotta meg az ülést. A megnyitás után azonnal áttértek a napirendre.

Ivanics beszéde

Az első szónok Ivanics Momcsilló volt, aki a szociálpolitikai minisztert interpellálta meg Schlanger Artur subotica lakos kilakoltatása ügyében. Előadta, hogy még január 14-én kérdést intézett ebben az ügyben a miniszterhez, aki azzal tért ki a válaszadás elől, hogy meg nincsenek az adatok összegyűjtve.

Schlanger a subotica lakáshivatal 1540/921. számú rendelete alapján lakásból kilakoltatták. A lakásban Milicevics ezredes lakott egy ideig, akit azonban elhelyeztek Suboticáról. Ekkor Schlanger a lakáshivatal tudtával visszaköltözött hetven éves apjával, feleségével és két hónapos kis gyermekével régi lakásába. Január első napjaiban értesítést kapott a lakáshivaltól, hogy hagyja el a lakást, mert elrekválták Milcevics helyettesének, Dimitrievics alezredesnek. Schlanger a szociálpolitikai miniszterhez felebbezett, aki elrendelte, hogy az aktákat terjesszék fel hozzá, a döntésig azonban hagyják lakásában Schlangert. Vukics lakáshivatali vezető személyesen jelent meg Schlangernek és kijelentette neki, hogy ő nem pandurja a miniszternek és ki kell mindenáron költöznie. Január tizedikén az katonára, egy tiszt és a rendőrség képviselői megjelentek Schlanger lakásán és a miniszteri rendelkezés dára kilakoltatták. Schlanger a kilakoltatás előtt még egyszer Dimitrievicshez fordult, hivatkozva hetven éves öregapjára és két hónapos kis gyermekére, hogy álljon el a kilakoltatástól, Dimitrievics azonban visszautasította. Ekkor a miniszterhez fordult, aki ura Schlanger javára döntött. A lakáshivatal azonban megint nem respektálta a miniszter intézkedését.

Ezután Ivanics a dolgokat a politikai birálatára tért át. Felemlítette, hogy ebből az ügyből kifolyólag a Politika című lap megátmodta. Szemére hánytá, hogy a szerb tiszttel szemben egy magyar védelmére kelt.

A Politikának ez a beállítása alkotmányjogi hatáskörében olyan, mintha az S. H. S. királyságban első és másodrangú polgárok lennének és Schlanger a második csoport-hoz tartoznék. Egyéb pártpolitikai orgánumban is fordulnak elő hasonló célszások.

Ó, aki sokat járt a Vajdaság északi részében, tapasztalt olyan jelenségeket is, amikor a hatóságok nem helyezkedtek szigorúan a jogi alapokra.

A Politika azért is megtámodta Radikalt, mert a külön pártba szerveződő magyarokat és németeket védelmébe vette. Természetes dolog, hogy a közvélemény könnyen reagál az ilyenekre.

Ezek ellen a jelenségek ellen, bár-

milyen formában is jelentkeznek, tiltakozni kell

és meg kell védeni a másnyelvű polgárokat. Ismeri jól a vajdasági viszonyokat és több ízben tapasztalta, hogy egyes tisztviselők úgy viselkedtek a polgárokkal szemben, mintha a törvény rájuk nem vonatkozna.

Jól kell bántani azokkal a polgárokkal is, akik nem szerbek, mert csak így szerelhetők le, ha az államra nézve tényleg veszélyes elemek lennének.

Ha a közigazgatás olyan gyenge, nem szabad csodálkozni, ha az emberek elkecsereznek.

Mindenki elkecserezne, ha úgy járna, mint Schlanger Arthur járt.

A miniszter válasza

A beszédre dr. Krstij a szociálpolitikai miniszter helyettese válaszolt. Kijelenti, hogy a lakáshivatal elsőfokú határozatát Dimitrievics alezredes javára a bíróság a másodfokon jóváhagyta. A rendőrség semmiféle erőszakot nem alkalmazott Schlangerrel szemben és semmi inkorrekt lépést el nem követett. A miniszterium március 29-iki rendelete jóváhagyta a bíróság másodfokú ítéletét, amely szerint a lakás az alezredest illeti. Egyébként a katonaság megérkezése előtt Subotica bizonyos lakásokat a katonaság rendelkezésére bocsátottak. Ha pedig egy tisztet áthelyeztek, akkor egy másik tiszt kapta meg a kiürült lakást. Bár az intézkedéstől nagyjában igazat ad, mégis el kell ismerni, hogy a tisztnek bizonyos előnyöket kell biztosítani. Különben is olyan gazdag emberek mint Schlanger, nem okoz nehézséget, hogy másik lakást találjon.

Ivanics Momcsilló viszonzásában elismeri a miniszter tárgyilagosságát, de felhívja a figyelmet arra, hogy már elmúlt a háború, amikor a katonaságoknak minden szabad. Hosszan beszél a háborús és békeállapot közötti különbségről. Tiltakozik az ellen, hogy a szerbeknek előjogaik volnának.

Azt javasolja, mondja ki a Ház, hogy a miniszter és az interpelláló véleményének meghallgatása után sejtőlátást fejezi ki, hogy ilyen eset megtörténhetett.

Ezután Zebot klerikális szól hozzá a tárgyhoz, aki beszédében a zagrebi, ljubljani és maribori lakásügy visszaélést teszi szóvá. Déli egy órakor az ülést félbeszakították.

A délutáni ülést 5 órakor nyitja meg Vuics alelnök.

Mátics Ivó

Az első szónok Mátics Ivó demokrata, subotica képviselő. Beszédében elmondja, hogy 1918. novemberében, amikor a hadse-

reg Suboticára bevonult, a tisztoknak lakásokat biztosítottak. Az időközben megürült lakásokat természetesen a helyükbe jövő katonatiszteknek kell adni. Így volt ez Schlanger esetében is. Dimitrievics alezredes két szobát önként átengedett neki butorainak elraktározására. Lehet, hogy Ivanics képviselő felszólalása jóhiszemű, de nem ismeri a vajdasági lakásviszonyokat, ahol más rendelet van érvényben, mint Beogradban és ahol tényleg a bíróság a második forum. Javasolta, hogy az interpellációt vegyék la napirendről.

Munkásvédelem és munkásbiztosítás

Utána Zsujevics képviselő szóla fel, majd ismét Ivanics Momcsilló és Krsztelj miniszter beszélt. Végül a többség Matics indítványát elfogadja és áttérnek a napirend második pontjához, Divac Nedeljko képviselő interpellációjára, a munkásvédelemről és munkásbiztosításról szóló törvény végrehajtásáról, illetőleg a törvények szentesítésének elmaradásáról.

Krsztelj miniszter válaszol az interpellációra és kijelenti, hogy tekintettel arra, miszerint már mindkét törvény szentesítve van, sőt meg is jelent a hivatalos lapban, a kérdés aktualitását veszítette.

Ezután Divac ismerteti a munkásvédelem és munkásbiztosítás történetét, a miniszter válaszára pedig megjegyzi, hogy a törvények szentesítése csak többszöri intervenciója folytán történt meg.

Mihalzics radikális-párti szintén hangsúlyozza a munkásvédelem fontosságát, majd Gosztincz klerikális után Krsztin Edvin szocialista indítványozza, hogy vegyék le az interpellációt a napirendről, de azzal a hozzáfűzéssel, hogy nem lett volna a kormányának hat hónapra szüksége a törvények szentesítésére. Lázics földmivespárti felszólalása után dr. Setyev demokrata szintén azt indítványozza, hogy vegyék le az interpellációt a napirendről. Utána Brkity Vojin szocialista témájára a szociálpolitikai minisztérium munkásvédelmi politikáját és különösen az agrárreform folytán kenyértelenség vált vajdasági földmunkások fokozott védelmét kéri.

Brandner nemzeti szocialista felszólalása és Krsztelj miniszter vizsgáltatása után a szkupstina többsége elfogadja Setyev indítványát és az interpellációt leveszik a napirendről. Ezzel az ülés este kilenc órakor véget ért.

A következők ülés pénteken délután fél 10 órakor lesz, amelyen a költségvetési vitát kezdik meg.

Ujból letartóztatják az izsáki gyilkosokat

Megint megkezdtek az eljárást a Duna—Tisza közötti atrocitások elkövetői ellen

Hetekkel ezelőtt sokat foglalkoztak a lapok a Duna—Tisza közötti atrocitások miatt folyamatosan levő bünpörrel abból az alkalomból, hogy a letartóztatott terheltek közül többet szabadlábra helyeztek.

Most meglepő és igen érdekes fordulatot vett ez a bünpör. Nemrégiben dr. Schmitz ezredes a katonai nyomozás során olyan adatok birtokába jutott, amelyek bizonyítékokat képeztek arra, hogy egyes terheltek, a büncselekmény elkövetése idején katonák voltak. E ténymegállapítás után dr. Schmitz Arthur áttanulmányozta az ügyészhez nyomozati aktáit s munkájának befejeztekor a még fogságban levő két polgári letartóztatott terheltet is maga elé kísértette, azokat rövid kihallgatás után mint katonai foglyokat a maga részéről is letartóztatta és a katonai fogdába csukatta le.

Néhány nappal ezelőtt megbízható csendőrkülönményt küldött Kecskemétre, azzal a szigorú megfigyeléssel, hogy ott több előre megnevezett egyént tartóztassanak le. Ezek a letartóztatások megtörténtek. Így lefogták azt a három Tóth-fivért is, akiket a múlt hetekben szabadlábra helyeztek és fogságba

került Danics Mihály is, aki ellen a nyomozás már régebben súlyos terhelő adatokat mutatott.

A letartóztatott terheltek ellen a csendőrfelügyelő ügyész rablójegyközlés bűntette miatt jár el.

Az izsáki háromszoros rablójegyközlés esete, amelynek Beck Sándor, Páncél Zoltán és Schmidt Árpád estek áldozatul, már teljesen tisztázódott. Ez a rablójegyközlés épp úgy, mint a lajosmizsei és máriaházi bűnyügek sem tartoznak amnestia alá, mert a vádlottakat aljas indok vezette, amennyiben áldozataikat és azok hozzátartozóit iszonyatos kegyelenség meg is rabolják.

Az ezredes csendőrségi felügyelő ügyész már el is készítette e bünpörben a vádrátat úgy, hogy nemsokára főügyre kerülhet ez az ügy.

Dr. Dombóváry Géza ügyvéd, aki e bünpörökben a sértett családokat kezdetől fogva képviseli, most a maga részéről is hozzáfog a nyomozati iratok tanulmányozásához és a maga külön nyomozati anyagát is az ügyész rendelkezésére fogja bocsátani, hogy a tényállás teljes egészében tisztán álljon a hatóságok előtt.

Maróczy Géza Suboticán

— Beszélgetés a világhírű sakkmeisterrel —

Maróczy Géza csütörtökön Suboticára érkezett. Hosszu, sovány, boltozatos homlokú, idegeszköz ember Maróczy Géza, akinek a neve egyike annak a kevés névnek, amelyeket az egész világon ismernek. Délafrikától a legészakibb Kanadáig mindenütt vannak hívei és rajongói. Kaissa istennőnek és ahol a farka sakkáblája főleg gondolkodó tejk hajolnak, ott mindenütt nemesen cseng a Maróczy név.

Beszélgeltünk Maróczyval. A sakkvilág dolgairol, elmúlt versenyekről, jövővő küzdelmekről, halott zenikről és nagy ígéretekrol.

A londoni versenyre készülnek mostan a világ nagymesterei, a sakközás története. Aligha tud felmutatni még egy ilyen súlyos és jelentős versenyt. A német sakköríásokon kívül mindenki ott lesz, aki ma a sakkművészet terén sokat és súlyosat jelent.

Capablanca, Aljechin, Bogoljubov, Rubinstein, Maróczy, Vidmár, Kosztics, Réti, Euve, nagy nevek, sokat jelentő nevek.

— Nehéz lesz, nagyon nehéz lesz, — mondja Maróczy Géza, — Capablanca, Aljechin, Bogoljubov, Rubinstein, négy nagy név, komoly, nagyon komoly ellenfél. Hogy én hogy végzek, nem tudom, azt hiszem meglehetek majd elégedve, ha a harmadik-negyedik-ötödik helyen végzek. A fiatalok hiába nyomulnak előre. A többi indulók közül a legidősebbnél is idősebb vagyok tizenkét esztendővel, a legfiatalabb pláne tizennyolc évvel fiatalabb nálam. Nagy dolog ez, elfárad az ember. Capablankának nagy esélyei vannak ezen a versenyen, csak hogy nászutra jön Londonba, nem tudom hát hogy megy majd a sakközás. Aljechin, a fiatal orosz biztos játékos és kombinatív ereje van. Bogoljubov már nem olyan állandó. Rubinstein szegény beteg volt. Hipochondriába szenvedett, azt képzelte, hogy az ellenfele hipnotizálja, hogy ne tudjon játszani. Ugy mondják, hogy már jobban van, hónapok óta fűrdőn van és pihen. Készülődik a versenyre. Mindenki jobban készülődik, mint én,

— mondja mosolygón, szerényen Maróczy.

Kár, hogy a németek nem mennek Londonba. Lasker, Tarrasch, Teichmann, Spielmann, a legelső között a helyük. Lasker az ex-világbajnok, Hollandiában halottam, hogy a világhajknoksg elvesztése körül valami suskus volt — már nem a régi, Tarrasch még erős játékos, de ő is vesztett régi erejéből, Teichmann ötleles, megbízható mester, Spielmann sokat tud, rengeteg elméletet, de nem korrekt gyakorlati játékos és ebbe sokszor belefárad a bieskaja.

Beszélgetés közben sorba kerültek elő a sakkmeisterek nevei, mindegyikről tudott valami érdekeselet, valami jellemzőt Maróczy.

Tartakover is ott lesz Londonban. Bécsben újságíró, kiváló sakkalantem, Bogoljubovot, Aljechint megverte — de ősbőhöm.

Szegény Breyer Gyuláról beszélt Maróczy.

— Egész másként gondolkodott, mint mi, Olyasmiket gondolt ki, amikre mi sohasem gondoltunk volna. Költő volt, fantasztia ott a sakkáblá fellett is. Hogy mást ne mondjak, készített egy sakkfeladványt, amelyben ötven lépést vissza kellett huzni és csak akkor lehetett háromlépéses matot beadni. Csodálatos ember volt. Milyen kár érte. Mint amaz a másik magyar, Charoussek, a sakközás egyik legnagyobb zsenije. Mert például amig Pilsburryt kolosszális memorája tette naggyá, addig Charoussek zseni volt.

Rétiről is beszélt Maróczy. Sokat, nagyon sokat fejlődött az utolsó években, kiváló sakköző.

A jugoszláviai viszonyokról is szó került, Beogradban nem sok sakközőt találtam, de azok jól tudnak. Novisadon is, meg Suboticán is különösen a sakközők számbeli ereje lepte meg Maróczyt.

Maróczy suboticiai sakkmutatónyainak részletes programja a következő:

Csütörtökön este fél kilenckor a suboticiai Lloydban szimultán partit ját-

szott Maróczy tábla nélkül, tíz ellenfél ellen.

Pénteken Erdey Aladár dr.-al, Jugoszláviai sakkbajnokával játszik Maróczy néhány komoly partit, a Városi kávéházban.

Szombaton tanácskozási partit játszik Maróczy a legerősebb suboticiai amatőrökkel, szintén a Városi kávéházban.

Vasárnap nagy szimultán versenyt tart Maróczy harminc, vagy jelentékes esetben még több ellenféllel.

Hétfőn Sentán mutatja be művészetét Maróczy, kedden, szerdán pedig Somborban.

Somborból Ljubljánába, majd Mariborba utazik, ahol a londoni tornára készülő Vidmárral játszik néhány komoly játszmát.

Nem kell devizaengedély a régebben érkezett postacsomagok kiváltásához

A devizarendelet szerint, amint ismeretes, csak úgy lehet külföldi árut kifizetni, ha arra a Narodna Banka devizaosztályai engedélyt adnak.

Miután a rendelet a külföldről postacsomagokban érkezett áruja is vonatkozik és a csomagokat csak a devizaengedély és a számlára vezetett bizonylat bemutatása után váltomják el és adják ki, Suboticán — mint más megirtuk — az a helyzet állt elő, hogy a devizaengedélyek hiánya miatt a postacsomagok összegyűltek és legutóbb már mintegy ezer postacsomag hevert a postán, amelyeket a kereskedők inkább veszni hagytak volna, semhogy a jelenlegi nehézségek között vegyék át őket. Ez viszont azt a következményt vonta maga után, hogy a kereskedők sok fontos cikket nem tartanak inkább raktáron, vagy nem pótolják a raktárukban beállt hiányokat, csak-hogy a devizaengedély megszerzésével ne keljen vesztődniük.

Az ügyben most érdekes fordulatot jelent egy pénzügyminiszteri rendelet, amelyet a postagazgatóságok kérésére adtak ki a változt anomáliák megszüntetése érdekében. Hogy a postacsomagok további torlódása elkerülhető legyen,

a pénzügyminiszter megengedte, hogy az 1922. évi április hó 25-ig érkezett postacsomagok devizaengedély nélkül elvámolhatók és kiválthatók.

Ugyazintén szükségtelen a devizaengedély azokhoz a csomagokhoz is, amelyek olyan árut tartalmaznak, a melynek behozatala nem tilos. Ha a postacsomagokban levő áru a címzett magánszemély házi szükségleteit fedezi vagy pedig mint "mint értékek nélkül" adták fel, úgy szintén fölösleges az elvámoláshoz a devizavásárlási engedély.

Ezzel a rendelettel megszűnik a postahivatalban a csomagok összerörlődése, mert a kereskedők, kiknek a postacsomagokban érkezett áruja különben is nagy szükségük van már, most ki fogják váltani ezeket a régebben érkezett csomagokat. Azonban még így is sok elvámolatlan postacsomag marad a postán, miután az április 25-ike után érkezett csomagok is tekintélyes számuak.

Az új rendelet szerint azok a kereskedők, akiknek címére az áru április 25-ike után érkezett meg, kötelesek az eredeti devizarendelet szerint a Narodna Banka deviza-bizottságánál mielőbb beszerezni a szükséges devizaengedélyt. Miután azonban az eddigi gyakorlatban nagyon lassan és sok nehézséggel volt csak megszerezhető, intézkedés történt olyan irányban is, hogy a Narodna Banka deviza-bizottsága az ilyen ügyeket ezennel soronkívül intézze el, hogy így részben a kereskedők helyzetét segítsenek, másrészt a postahivatalokat tehermentesítsék az összerörlődő postacsomagoktól.

Hasfűzőket

orvosi rendelésre, fűzőket, evomorszorítóit, mell-tartót, hálcot on nélküli bebuji's fűzőket gummiaval és enyvestartót (Gradhalter), legelegánsabb kivitelben készít, ugyszintén tisztítást és javítást elforad

VIRÁG LEONTIN
Alexandrova-uilca 11. sz.

Három milliós betörés Osijeken

— Osijek-i munkatársunktól —

Vakmerő betöréses lopás történt csütörtökön Osijeken, a Kolodvorska utcában levő Bauer-féle házban. Bauer Erich fogtechnikus lakásában. A fiatal pár a lakás udvari részén levő ebédlőjében értelet.

Ebéd után Bauer Erichné a hálószobába ment át, ahol nagy csodálkozására a két szekrényt tárva nyitva találta, noha — tekintettel a bennük tartott nagyrétkű családi ékszerekre — állandóan gondosan be szokta zárni a szekrények ajtaját. A szekrényekbe nyúlt az ékszerekért, azonban egyetlen darab sem volt már a szekrények helyén.

A kínos felfedezésről nyomban telefonon értesítették a rendőrséget, amely legügyesebb detektívjeit küldte ki a nyomozás lefolytatására. A vizsgálat megállapította, hogy a lopást azalatt az idő alatt vitték véghez, mikor a fogtechnikus az ebédlőben tartózkodott. A szekrényeket álkulccsal nyitották föl, azonban jellemző, hogy csupán azokat a szekrényeket nyitották föl, amelyekben az ékszerek voltak; a többi érintetlenül hagyták. Ez a körülmény arra enged következtetni, hogy a lopást a lakóviszonyokkal ismerős egyén követhette csak el.

Szakértők becslése szerint a régi művészi kivitelű családi ékszerek értéke meghaladja a 3 millió koronát. Bűnrészesség gyanúja miatt a detektívek Bauerék két cselédjét letartóztatták. A rendőrség a milliós lopásról nyomban értesítette az osijek-i ékszerészeket, ezenkívül táviratilag és telefonon a nagyobb városok rendőrségeit is.

Take Jonescu meghalt

Utolsó sikere: a beográdi nász

A balkáni nagy háromság egyik tagja, Jonescu Demeter, vagy mint a neve görögös formában inkább ismert: Take Jonescu szerda délelőtt Románban, ahol hetek óta betegesen fekszik, szívgörcsben meghalt. A balkáni háborús politika másik két vezére, Pasics és Venizelosz méltó társuk nélkül maradt.

A román politika irányítói közül aligha volt ismertebb név, mint a Jonescué. Az ő fáradszorgos tevékenysége, kétségeltelen nagy esze és még nagyobb diplomáciai ügyessége irányította több mint harminc éven át Románia politikáját. Az életpályájában végigtekintethetünk az egész balkáni politikán, annak céljain, eszközein, módorán, sikerein, kudarcain. A Balkán mostani elnyomulásának dicsősége jórészt az ő nevéhez fűződik, ő valósította meg mindazt, amiért több mint félszázadja küzd a bukaresti politika s aminek gyümölcsét most nagy ellenfele és titkos szövetségese, Bratianu élvezi. De amit Bratianu erőszakosságával s a diplomáciai utvesztőkben való tájékozatlanságában elrontott, azt mind Take Jonescu hozta helyére. Ahol az érdes mérnök kudarcot vallott, jöit helyére a sima ügyvéd.

Külpolitikai sikerei után nagy belügyi programot dolgozott ki. Az elpusztult németbarát konzervatív gárt helyébe erős szervezetté akarta kiépíteni s maga konzervatív-demokrata frakcióját, hogy ez visszazorítva a háború óta alakult új szélsőséges baloldali pártokat, váltogatva viselje majd a kormányt a liberális párttal. Teljes mértékben bírt a tervhez a király

bizalmát és rövid miniszterelnökségének egyetlen eredménye éppen udvari esemény volt: a most lezajlott beográdi nász, mely az ő gondolata volt. Koronájával szánta ezt a kisanatantnak, melynek apaságában Beneszel osztozik.

„Minden jogfosztási kísérlet elkészt”

— Setyerov Szlavkó nyilatkozata —

Hirt adunk arról, hogy a demokráta párt legutóbbi ülésén utasította a nemzetiségi bizottságot, hogy újabb kezdje meg működését. Ebből az alkalomból a *Bácsmegyei Napló* beográdi munkatársa kérdést intézett dr. Setyerov Szlavkó nemzetgyűlési képviselőhöz, a bizottság előadóihoz, a bizottság munkájára vonatkozólag.

Dr. Setyerov kijelentette, hogy ez a bizottság eddig főleg azért nem működhetett, mert ő, mint a pénzügyi bizottság előadója, különböző jelentések elkészítésével, főleg pedig a költségvetési vita vezetésével annyira el volt foglalta, hogy nem maradt fizikai ideje ahhoz, hogy egyéb ügyekkel is foglalkozzék. Miután a jelentés most elkészült, a nemzetiségi bizottság hamarosan összeül és reméli, hogy a nemzetiségekkel való megértés tekintetében jó munkát fog végezhetni.

A beszélgetés további folyamán Setyerov dr. szóba hozta azokat a támadásokat, amelyek őt a nemzeti

Take Jonescu most a múlté. Nincs méltó utódja, hozzá hasonló tehetségű követője. Tudása, képessége és sikerei naggyá tették, ezt megállapíthatják már a kártársak, történelmi szerepe felett majd az utókor fog ítéletet mondani.

ségi sajtó részéről az utóbbi időben, véleménye szerint, teljesen méltatlanul érték. Emlékeztet arra, hogy amikor a magyarság szervezkedése szóba került, ő volt az, aki a *Bácsmegyei Napló*-nak adott nyilatkozatában először fejezte ki örömét a magyarság szervezkedése fölött és ma is azon a véleményen van, hogy a szervezett tömegekkel sokkal könnyebb érintkezést és megértést találni, mint a szervezet nélküli emberekkel.

Ami a nemzetiségek választójoga ellen indított kampányt, illetve annak megvédését illeti, helytelen az a beállítás, mintha ő ebben a tekintetben nem politikai meggyőződése szerint járt volna el. Idejekorán tudomása volt az akcióról és beszélt is róla dr. Petrovics Szvetislávval, a törvényhozó bizottság alelnökével és megállapította, hogy minden jogfosztási kísérlet már elkészt. A nemzetiségek választójoga biztosítva van. Ezért tartotta feleslegesnek, hogy a nemzetiségek választójoga érdekében a további akciókban részt vegyen.

Jogrendet követel a magyar ellenzék

— A polgári ellenzék megegyezése a szociáldemokratákkal —

Budapestről jelentik: A magyar kormányknak nagy gondot okoz az indemnitás parlamenti letárgyaltása. Jól tudja ugyanis, hogy az ellenzék el van szánva arra, hogy az indemnitás javaslatot a legelősebb hangu vitasorozatokkal megobstruálja, miközben szóvá teszi azokat az „optikai csalódáson” alapuló atrocitásokat, választási brutálisokat is, amelyek feltárást már beigérték a magyar közvéleménynek. Ezt a kellemetlen leleplezési hadjáratot mindenáron meg akarja akadályozni a magyar kormány és ezért az indemnitás ügyében kompromisszumot ajánlott föl az ellenzéknek. *Kállay* Tibor és *Valkó* Lejos a kormány nevében szerdán felkérték az ellenzék pártok megbízottait, hogy nyilatkozzanak azokról a feltételekről, amelynek alapján az ellenzék megszavazná az indemnitást. Az ellenzék pártok megbízottai kijelentették, hogy csak három feltétellel hajlandók megszavazni a felhatalmazást. Ez a három feltétel a következő:

1. Követelik az összes atrocitások sürgős és könyörtelen megtorlását.
2. Tegyen kötelező ígéretet a kormány, hogy az indemnitás javaslat, valamint a gazdasági és pénzügyi helyzet szándékához szükséges javaslatok letárgyalása után nyomban betérjeszi a választójogi reformot.
3. A felsőház reformját célzó javaslatot semmi körülmények között sem tűzi ki előbb napirendre, mielőtt a választójogi reform törvény erőre nem emelkedett.

Ebben a három feltételben a polgári ellenzék teljesen megegyezik a szociáldemokratákkal és kívánságaikkal egyöntetűen lépett

föl a kormány képviselői előtt.

Kállay pénzügyminiszter az ellenzék megbízottjai előtt kijelentette, hogy az ország gazdaságilag súlyos helyzete megköveteli, hogy az indemnitás kérdésében a józan belátás érvényesüljön. Kérte az ellenzék, hogy tekintettel arra, a parlamentben tartózkodjanak attól, hogy a vita a normális kereteken túl olyan mederbe terelődjék, mely árt úgy kifelé, mint befelé az ország érdekeinek.

Rassay Károly hangoztatta, hogy csak abban az esetben állnak el az obstrukciótól, ha a kormány az ellenzék követeléseit őszintén teljesíti. *Vázsonyi* Vilmos azt bizonyította, hogy a kormányknak be kell látnia, rendes gazdasági politika megteremtéséhez elsősorban a normális viszonyok megteremtése szükséges.

Belső jogrend és politikai béke nélkül nem lehet elképzelni olyan atmoszférát, amelyben az ország gazdasági helyzetének szándékát komoly tárgyalások útján biztosítani lehetne.

Ugyanilyen értelemben szólalt föl *Friedrich* István, *Pallavicini* öröf és *Rakovszky* István, aki kijelentette, hogyha a kormány teljesíti is legegyszerűbb követeléseiket, nem állhatnak el mégsem attól, hogy föl ne sorakoztassák vádjaitkal a kormány ellen.

A szociáldemokraták nevében *Payer* Károly és *Farkas* István beszéltek. Mindenekelőtt arra mutattak rá, hogy a kormány adópótlékja ma nem más, mint államügyet kereszttöltött ártárgyat. A pénzügyi politika csak akkor ér valamit, ha azt megfelelő gazdasági politikával támasztják alá. Követelték, hogy a kormány költségve-

tést, ne pedig indemnitást terjeszsen elő. Kijelentették, hogy nem szavaznak meg olyan javaslatot, amelyben a *katholikus kiadások* műltárokra ruagnak.

Általában úgy ítélik meg a helyzetet, hogy a kormány nem fogja teljesíteni az ellenzék föltételeit. Ebben az esetben pedig el kell készülnie arra, hogy az ellenzék kíméletlen harcot kezd az indemnitás-javaslaton keresztül a Bethlen-párt ellen.

Aszövetlopások ügye

— Feljelentés a feljelentő ellen —

A Bácsmegyei Napló tegnapi számában megírtá, hogy a Székely és Vujkovics cég terhére elkövetett lopások ügyében a rendőrség jobb helyen, így Tumbász Lázárnéval is házkutatást tartott. Ertesztülésünk szerint a házkutatás alkalmával lefogalt tárgyakat a rendőrség nem Tumbász Lázárnéval találta. Tumbász Lázárné ezzel az ügyvel kapcsolatban a következő feljelentést tette a subotcai járásbírósnál:

„Székely és Vujkovics subotcai cég a városi rendőrségnek, mint nyomozó hatóságnak adott felvilágosítása folyamán azt állította, hogy nélaem egész raktárra való lopott holmi van, amely az ő raktárából ered.

Tudomásom van róla, hogy a házkutatás folyamán a rendőrkapitanyságnál Székely Mátyás intervenált, tehát neki kell viselni a büntetőjogi felelősséget a cég által állítottakért. Miután az állítások tartalmát, amint ez a házasági fogantatott házkutatás alkalmával kiderült, valótlanúság, ezért hatóság előtt elkövetett rágalmazás miatt feljelentést teszek Székely Mátyás ellen.”

Az érettségi miatt...

Egy subotcai urileány öngyilkossági kísérlete

Az érettséginek minden évben megvan az áldozata. *Pleszkovics* Konstantina, dr. *Pleszkovics* Lukács subotcai ügyvéd, v. kormánybiztos lánya csütörtökön délelőtt az érettségi eredmények kihirdetése után szülei lakásán megmérgezte magát. *Pleszkovics* Konstantina állapotát nem súlyos és a gyors orvosi beavatkozás megmentette az életnek.

A érettségi vizsgák eredményének kihirdetése csütörtökön reggel nyolc órakor történt. Az ünnepélyen a tanári kar, a vizsgák vezetésére kiküldött *Mandovics* Milán kormánybiztos és a növendékek jelentek meg.

A vizsgák alatt már kialakult az eredmény, körülbelül mindenki tudta, hogy megkapja-e az érettségi bizonyítványt vagy pedig osztályismétlésre vagy javítóvizsgára fogják utasítani. A javítóvizsgákra utasítottak között volt *Pleszkovics* Konstantina is, aki szerb-horvát nyelvűből és földrajzból kapott elégtelen osztályzatot. Amikor meghallotta, hogy javítóvizsgára utasították, heves sírásba tört ki. Boldog társai, akik szükeiben a bizonyítvánnyal hagyták el az iskola épületét, vizsgáztak, de eredménytelenül. *Pleszkovics* Konstantina szomorúan, sirva ment

haza, ahol végrehajtotta talán pillanatnyilag büszke gyerekes önértékelését fakadt elhatározást, az öngyilkossági kísérletet.

A megdöbbent szülők a tett elkövetése után azonnal orvoshoz fordultak. A gyors orvosi beavatkozás sikerrel is járt. Pleszkovics Konstantina túl van minden komoly veszélyen.

Állami magyar tanítóképzőt állítanak fel Kassán

Pozsonyból jelentik: *Srobár* dr. kultuszminiszter legutóbbi parlamenti kijelentése a szlovéniai kisebbségek iskoláról élénk vizsgálatot keltett magyar és német körökben. Sorbár nem a legkonklánsabban nyilatkozott a magyar és német iskolaügyről. A magyarok és németek túl vannak terhelve iskolákkal, mondta, tehát nincs mit követelniük.

A Srobár kijelentésére megindult akciónak az lett az eredménye, hogy egy háromtagú kisebbségi bizottság érkezett Pozsonyba, amely tanulmányozni fogja a szlovéniai iskolavizényeket, elsősorban természetesen a magyar és német iskolágyűkeket.

A bizottság két prágai miniszteri kiküldöttről áll. Pozsonyban mintegy 2—3 napig marad a bizottság.

Ugyancsak hiteles forrásból jelentik még, hogy az *álami cseh-szlovák magyar tannyelvi tanítóképzőintézet felállításáról a tárgyalások megindultak Prágában* az azok legkedvezőbb mederben folynak. A magyar tanítóképzőt *Kassán* fogják felállítani és őszre már meg is kezd működését.

Tömegesen elhagyják állásaikat a köztisztviselők

Az utóbbi időben mind gyakrabban fordul elő, hogy még javakorbeli városi és állami tisztviselők lemondanak állásukról vagy pedig nyugdíjazásukat kérik. Subotica városnak legutóbb több tisztviselője kért hosszabb szabadságot, hogy ezalatt módjában legyen új elhelyezkedést keresni. A pénteki közgyűlés több hasonló bejelentést tárgyal.

A nehezen keresztülvihető tisztviselő-redukciónak ez a tisztviselő által önként választott módja könnyen érthető, mert nem szorul bővebb magyarázatra, hogy a mindig rosszul fizetett köztisztviselők a mai nagy drágaság mellett nem tudnak jövedelmükből megélni. Egy aljegyzői rangban levő rendszeresített városi tisztviselőnek ma átlag 3000—3500 koronás havi fizetése van és ebből könnyű következtetni arra, hogy az alacsonyabb fizetési osztályba sorozott tisztviselőknek és irnokoknak milyen retentő nyomort jelent a mai körülmények közt a közszolgálat.

A köztisztviselők ennek következtében mind tömegesebben hagyják el állásaikat és keresnek más pályán boldogulást. A tapasztalat azt mutatja, hogy főképpen a jól kvalifikáltak, legjobban használható tisztviselők hagyják el állásaikat, mert hiszen éppen ezek remélnék tudásuknál fogva könnyebb elhelyezkedést akár kereskedelmi, akár más állásokban.

Igy a városi és állami közigazgatásra nagyon hátrányos, hogy a régi jó tisztviselők tömegesen lemondanak. A távozó tisztviselőket pótolni kell és a mai viszonyok között a nevetésesen kicsiny díjazásért nem lehet megfelelő pótlást kapni. Ez pedig arra vezet, hogy az amugyis jámulásra szoruló közigazgatásban az egyes helyeket mind sejtetesebb és

Közvetlen vonat Subotica és Temesvár közt

— Tárgyalások Románia és az SHS kormány között —

A közeljövőben több fontos, mindkét államra nézve nagy horderejű tárgyalások veszik kezdetüket az SHS. és a román kormány között. Mint a „*Bácsmegyei Napló*” beogradi munkatársa illetékes helyen értesül, június 27-én Temesváron román-jugoszláv egyes közlekedési bizottság értekezletre ül össze fontos vasúti kérdések megbeszélése céljából.

A megbeszélések tárgyát elsősorban a Temesvár—Báziás—Pancevót és

a Subotica—Temesvári vasúti közlekedés

képezi. A tárgyalások eredményeképpen hihetőleg rövidesen megindítják a Subotica—Temesvári közvetlen vonatot.

A közlekedésiügyi miniszterium delegáltjai hétfőn délelőtt 11 óra körül utaznak el Beográdból és Subotica felé, hogy csatlakoznak a vasúti igazgatóság kiküldött szakértői is.

A vasúti tárgyalásokkal egyidejűleg fontos közlekedésiügyi

Lemondott a belügyminiszter

— A muzulmánok visszatérnek a kormányba —

Marinkovics belügyminiszter tegnap benyújtotta lemondását, miután a demokráta párt balszárnyának a választójogi javaslattal szemben elfoglalt álláspontja nagyon elkedvetlenítette. Marinkovics lemondásával két hely marad üresen a kormányban: az övé és Zserjavé, a szociálpolitikai miniszteré, aki szintén lemondott. A radikális pártban is mozgalom készül azzal a céllal, hogy néhány miniszteret váltsanak fel a kabinetben. Mindezek a jelek arra engednek következtetni, hogy a kormány a teljes rekonstrukció küszöbén áll. Marinkovics utódjául politikai körökben Tomotjevi-

csét és Petyityet emlegetik.

Beograd. A „*Novosti*” szerint Maglalic, a kormányhi muzulmánok vezetője tegnap meglátogatta Pasic miniszterelnököt és közölte vele, hogy miután a muzulmán miniszterek végleg elváltak a szélső balszárnytól, visszavonják lemondásukat. Pasic miniszterelnök ezt tudomásul vette és így a két muzulmán miniszter Vilovic és Omerovic csütörtökön újból elfoglalta hivatalát. A szkupstina elnöksége a muzulmánoknak a szkupstina épületében külön klubszobát bocsátott rendelkezésre.

Tizezerszámra bocsátják el a magyarországi köztisztviselőket

Budapestről jelentik: Magyarország egész tisztviselői társadalma rendkívüli feszültséggel és izgalommal várja július elséjét, amikor közhírré fogják tenni, hogy mikor azok a tisztviselők, akiket föltöltés hatóságai B-listára helyeztek és akiket rövid uton el fognak bocsátani. A legellenőrizhetlenebb híresztelések remítik a tisztviselőket, melyekről nem lehet tudni, hogy milyen forrásból terjedtek szét az egész országban. Így az hallatszik, hogy *elbocsátják az összes menekült tisztviselőket, továbbá még körülbelül tízezer rendes tisztviselőt*. Ez együtt oly nagy számot tesz ki, hogy teljességgel elképzelhetetlen, miképpen tudnának ma, amikor amugyis minden intellektuális pályára túl van terhelve, ezek a tisztviselők elhelyezkedni és új egzisztenciát teremteni. Az a kormány, amely milliókat pocsékol el a választásokra, vállalja a felelősséget azokért a szociális és morális következményekért, melyeket ennyi tisztviselőcsalád elbocsátása maga után vonna.

A tisztviselői létszámapasztársól a magyar hivatalos lap szerdai száma újabb rendeletet közöl, a

Megszavazza-e a közgyűlés az új városi adókat?

A suboticiai kiszélesített tanács május 11-én elnöksége

A suboticiai kiszélesített tanács pénteken tartja meg ülését. A városi tanács csütörtöki rendkívüli ülésén foglalkozott a közgyűlés előkészítésével. A közgyűlés napirendjén mintegy harmincöt pont szerepel, amelyek legnagyobb része azonban csak egész alárendelt jelentőségű szabadságolási és nyugdíjazási, valamint hasonló természetű ügy. A közgyűlés tárgysorozatán csak két fontos pont szerepel, az egyik az 1922. évi városi költségvetés, a másik pedig a város három új adójavaslata.

Ennek a két kérdésnek a fontosságát magyarázza meg, hogy a városi tanácsokat foglalkozó körökben már rég nem tapasztalt érdeklődés előzi meg a mai közgyűlést. A kiszélesített tanács pártjainak hangulatából következtetve a közgyűlés valószínűleg izgalmas lefolyás lesz, mert egyes tanácsi javaslatoknak erős ellenzéke van.

A tízmillió deficitet kimutató költségvetés, a jelek szerint, minden különböző nehézség nélkül át fog menni a közgyűlésen. Nagyonb elnézések csak az új adójavaslatoknak lesz, ezek közül is elsősorban a házférfilírelek javaslatának. A fénnyüzési adó javaslatában legfeljebb némi megszorítás várható, ugyanígy az italdonál is, azonban a házférfilírelek javaslata a közgyűlésen tekintélyes ellenzékkel fog előreláthatólag találkozni.

A közgyűlés egyes pártjai ugyanis egyáltalán nem tartják demokratikusnak az új adómetét, amely a lakókra hárulnak, az amugyis nagyházbért még tetemesen növeli. A javaslat ellenzékének állásfoglalása szerint a házférfilírelek elsősorban a középosztályt sújtják érzékenyen és ezért nem volna szabad ezt az adójavaslatot megszavazni, miután a lakás nem nevezhető fényűzésnek, amennyiben arra a legszegényebb embernek is szüksége van és méltánytalan ez a közszükségletet megadóztatni.

A városi tanács álláspontja ezzel szemben az, hogy mind a három tervbevett adó más városokban már rég érvényben van és így Subotica sem lehet kivétel, tekintetbe véve különösen azt, hogy a költségvetésben mutatkozó deficitet feltétlenül pótolni kell az új adókkal. A mai közgyűlésen fog eldőlni, hogy melyik álláspont győz az új adó vitás kérdésben.

Amint az előlekből meg lehet állapítani, erős harcra van kitéve, mert mind a két fél teljes számmal fog felvonulni.

KÖZSÉGE

Novisadai terménytözsde. Június 22-én. Az irányszat valaminek élénkebb alakult a mai tözsdenapon. Eladókat bécskai buza 375 dinárért, Kukorica 308-50 dinárért. Zab 303 dinárért. Lisztet, 0-ást, szákkal ab Bácsa 550 dinárért.

Beograd, június 22. (Zárlat.) London 345, Newyork 74, Zürich 1475. Páris 655, Prága 148, Milánó 374, Budapest 825, Berlin 24, Bucs 52.

Zürich, június 22. (Zárlat.) Berlin 162, Newyork 527.25, Milánó 256.25, Prága 1075, Budapest 054, Varsó 012, Bécs 00350, Bétyegzett 00.375, Zagreb 175.

Budapest, június 22. (Zárlat.) Napoleon 3630, Dollár 980, Francia frank 85.25, Márka 300, Lira 48.50, Osztrák korona 645, Lei 634, Sokol 1817, Dinár 14.10, Lengyel Márka 21.50. Devizék: London 44.40, Berlin 301.50, Milánó 47.75, Páris 86.50, Prága 19.40, Bécs 640 Zagreb 3.40.

A márka megindult a lejton

A jóvátételi törlesztésben levő devizákat akarják megmentésére fordítani

Mint Berlinből jelentik, az ottani pénzügyi és kormánykörök nagy aggodalommal figyelik a márka árfolyamának legújabb fejlődését. Ez a katasztrófával fenyegető az egész gazdasági életet.

Ha a dollár áremelkedése az eddigi arányokban tovább fog tartani, akkor a kormány egész szanálási tervezele halomra dől, a jóvátételi kötelezettség teljesítése lehetetlenné válik és a bankpréss munkájának csökkentésére gondolni sem lehet. Ha a dollár a közeli napokban eléri a 350-400 márkás árfolyamot, akkor a német ipari és kereskedelmi élet njabb megrázkódtatásnak néz előbe.

Egyrészt fokozott áremelkedés, másrészt az egész vonalon behálló berkövetelési mozgalom várható.

A kormánykörök ijedelme feltétlenül alapos. Szigorú intézkedésekre van szükség. A kormány meg is kezdte tárgyalásait Havenstein igazgatóval, a német birodalmi bank vezetőjével. Egyelőre a birodalmi bank devizaállományának egy részét fordították a községi események keresztelezésére: a dollár és a többi idegen valuta árfolyamának lenyomására és a márka megszilárdítására. Ezt az öngyilkos módszert természetesen hosszabb ideig folytatni merőben lehetetlen. Ennek a kisegítő eszköznek rendszerre változtatásával ugyanis közel az a veszély, hogy a birodalmi jegybank fedezetül felhalmozott idegen valuták kifogyának, amikor aztán a márka újabb zuhanást szenved, tehát épp az ellenkezőjét érik el annak, amit akarnak.

Wirth kancellár ezért a garanciális bizottsághoz fordult és annak tagjait a márka árfolyamának aggasztó fejlődésére figyelmeztetve, hangsúlyozta előttük, hogy erőlyes rendszabályokra van szükség, ha csak nem akarják azt, hogy teljes felfordulás következék be a német gazdasági életben és ezzel kapcsolatosan a jóvátételben is. Ennek folytán az anantl érdekében

tartani szokta. Minden valamire való férfi hivatalos volt e mulatságra. Az özevgy ünnekor sirta el életének szomorúságait régi és új ismerőseinek, és vacsora után megfelelő pipákkal kedveskedett a férfiaknak, amely pipák Barkóczy generális hagyatékából valók

Most azonban a pipák elmaradtak. Bartolomini, aki az asztalfőn ült, meglepetten látta, hogy a vacsorai edények elszedése után senki sem gyúrt rá. Az özevgy ünnepélyesen fölemelkedett és a szomszéd szobából ezüst tálon a legfinomabb burnót hozta elő, amelyet az asztal közepére helyezett. A jelenlevők hangosan felkiáltottak az örömtől, Bartolomini pedig önkéntelen varázslattal megelve, földre borult az özevgy előtt és hátraszor kezét esőköllt.

Másnap O. ban Bartolomint nagy emlegettek, mint az özevgy vőlegényét. A hivatali feljebbvaló szerencsét kívánt, a teletkönyves kisasszonyok az utcan elfordították a fejüket, az Andalából korán hazatérték Bartolomint. A vőlegénynek otthon vagy a menyasszonyánál a helye. Mitűn B. otthona kényelmetlen és szegényes volt, elment tehát a menyasszonyához, ahol estig tüköltök.

Az esküvő után így szólt az özevgy: — Eddig csak eltartam azt az utálatos szonvedélyt, de ha megégyszert burnótól látok az orrában, bucsul vehet a kapuféltől.

Bartolomini tehát lemondott szonvedélyéről. Ő az egyetlen ember, aki nem burnózik O. ban és környékén.

áll, hogy a jóvátételi-törlesztés legközelebb esedékes részleteiből az idegen valutákat és devizákat a birodalmi bank rendelkezésére bocsássák a márka árfolyamának megszilárdítása végett.

A márka lefelé csuszása a lejton már eddig is óriási rombolást vitt végbe az egész gazdasági életben s ha elejét nem veszik, elkerülhetetlen a katasztrófa, ami beláthatatlan következményekkel járna.

A garanciális bizottság megkezdte a tanácskozást e kérdésben.

MOZAIK

Az öngyilkos gimnazista

Levél

Külső borítékban:

Juli, ezeket a levelet adja át az unak, mikor már evett. Mondja, hogy én sírva mentem el.

Belső: Kedves Sándor, te szívtelen apa, látod, ezt te tetted. Megöltöd a gyermekemet. Sanyika öngyilkos lett. Mindig tudtam, hogy te egyszerűen öngyilkosságra kergeted Sanyikát. Nem engedted, hogy én járjak fel a tanári szobába, hanem mindig te jártál fel intők idején a tanárokhöz és mindig a tanároknak fogtad partját, nem a gyermeknek. Azt mondtad, ne menjek a tanárokhöz, mert azok okos emberek és csak számszámokat beszélnek, pedig a tanárok, nem is gondolnád, hogy el vannak ragadtatva tőlem. Hídd el, az én érdemem a rajzoló geometriából az elégséges Ötvös tanárnál. Bókához pedig a számtanból jó összekötöttem volt Gizike révén. Akinek az unokahuga a multkor kirándult a társasággal a Hűvösvölgybe és elszakadt a cipősinőria, bicskával vágta el, hogy Bóka megköthesse, egészen kipirult szegény Bóka, még a homokot is ki kellett rázni a cipőből, de nem is lélt, látod, a számtanból semmi baj. Hanem a latin tanár, az egy rosszindulatú, aki már régen üldözi szegény Sanyikámat, hiába mondtam neked, hogy tapsolj fölítőnben, mikor a konjunktívuszról felolvasást rendezett, nem, te okosabb akartál lenni, na aztán itt van, öngyilkosságra taszítottad a gyermekemet. A vizsgán kvalifikálhatatlannal viselkedett. Kérdi tőle először, hogy van kverkusznak a többes dativeusza. Sanyika mondja, hogy kverkus. Nem jól van neki, tudod, ez egy olyan fogas kérdés, ő is először bizonyosan kinézte magának a könyvből. Kérdi aztán, hogy van szumnak a participium prézensze, Sanyika hallgat, mert tudja, hogy nincs is, akkor azt mondja az a kétszínű gyalázatos: nem tudod, nincs is neki, nem tudsz semmit, majd megtanulod jövőre! Az én gyermekemnek! Látod, solase törődte a fiaddal, más tisztességes apa már rég perbe lélt volna a latin tanárával, egyszer éltél után bicsipve hazahoztál volna, én neheztelve bíkeltem volna és csánálom volna korhely-levest és böttem volna a halványlilla fejkötőmben, de te elhelyett megöltöd a gyermekemet.

Szegény Sanyika, mikor ma vizsgáról hazajött, ki volt sírva a szeme és nem evett semmit. Igaz, én is aztán neki egy pofont, de aztán egyintit sírunk, aztán eltűnt és azt mondta Julinak, hogy öngyilkos lesz és elment a villamoson, bizonyosan a vízbe ugrott. Most utánamegyek Nagymamihoz, bódta még életben van a szegény gyermek, hogy még egyszer láthassam. De te még sem érdemled, hogy gyermeked legyen. Két héig nem is engedem haza. Mindig szívtelen ember voltál, hiába évolt tőled szegény Mamám, de most már késő, megöltöd a gyermekemet. Az ebédet megkapod Julitól, te szörnyeteg. — Üdvözöl Nőd.

(*) Nagy kabarét Palicson! A Subotici Müpartolók Köre e hó 25-én, vasárnap este 8 és fél órai kezdettel a palicsi nagyvendéglő dísztermében nagy kabarét rendez a Gyermek Liga javára. A kabaren a müpartolók egyetemben a Subotici Bár művészei is, mint egy hal új kítűpő számmal vesznek részt. Az utolsó villamos fél 12 órakor indul. 4244

(x) Dr. Kosztolányi Árpád orvos rendel Wilsonova-utca 34. szám alatt (a polg. iskola mellett) csecsemő- és gyermeklelegeknek délelőt 9-11-ig, bőr- és nemi-betegségeknek délután fél 3-tól fél 5-ig és fél 7-től fél 8-ig.

(*) Dr. Majoros fogorvos rendel a városi bérpalota mellett, Gara Dusana utca 3. 3222

(*) A beográdi Magyar Királyi Követtség közlésezi, hogy az SHS királyság területén lévő Osztrák-Magyar Banknak magyar felbelyegzősi bankjegyeit új magyar államjegyekre történendő kicserélés végett, a közzétett napjától számított 14 napon keresztül, át fogja venni. A bankjegyek felbelyegzősük validitásának megállapítása végett Budapestre, a m. kir. állami nyomdához fognak továbbítani és a vizsgálat lefolytatása után a követség a valódi felbelyegzősellel ellátott bankjegyekért ugyanolyan összegű államjegyet fog a bankjegyek benyújtóinak folyósítani.

A benyújtók egy alább közölt nyilatkozatot tartoznak minden esetben és feltétlenül aláírni és a bankjegyekhez négy példányban kiállított, számot és sorozatot feltüntető számljegyzéket csatolni. — Nyilatkozat. A magyar kir. legyintézet budapesti főintézetéhez, a magyar kir. követség kezébe Beogradban mint benyújtó állandóshoz.

Mellékeltlen ányujtom a csatolt jegyzékben felsorolt magyar lebelyegzősü osztrák-magyar bankjegyeket és kérem azon jegyeket magyar állami bankjegyekre átserélni.

Tudomásul vettem, hogy a benyújtott bankjegyek a lebelyegzés validitása megállapítása céljából a magyar kir. állami legyintézet által megvizsgálatnak és hogy a bankjegyekért, amelyek validitása minden tekintetben meg fog állapíttatni, nekem kívánom szent vagy a címletben megnevezett benyújtó állomás által azok ellenértéke visszeszégükben, de nem feltétlenül ugyanazon címletben, magyar bankjegyekben meg kizsálgáltatni, avagy a benyújtott bankjegyek ellenértéke egy váltalam meghatározandó pénzintézetnél vagy cégnél javamra átutaltatik.

..... 1922. évi ... hó ... n. Aláírás:

Jegyzék

..... Aláírás:

Kelt: Beogradban, 1922. június 23.

(*) Róta Olga kozmetikai intézetében Kr. Alexandrova-utca 21. szám alatt, az Angol-Magyar Bank palotájában, félcemeleten, modern szépségápolás, arcbőrhámlasztás, alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szeplők, májfoltok végleges eltávolítása. Kaphatók saját készítményű, kiváló hatású kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfehérítő és szepilekőcsök stb. 2504

Husvéth István
Képzőművészeti és vegyértékesítő gyára Sombor, kéhfestő gyártól kérjen mintát és árajánlatot

ELTÉREK

— A beográdi nuncius — bíboros lett. A pápa Pelegrinetti beográdi pápai nunciust bíborossá nevezte ki.

— A beográdi gyermeknaperedménye. Beogradból jelentik, hogy a szociálpolitikai miniszterium szerint a beográdi gyermeknapnak 106,364 dinár a jövedelme.

— Megérkezett Subotícára a választók összeírásáról szóló rendelet. A közeli új választások lehetősége folytán már országsszerite megindult a választásokat előkészítő munka. Subotícára csütörtökön érkezett meg a városhoz a választók újiból összeírásáról szóló rendelet. A rendeletet egyelőre még illetékes helyen sem dolgozhatták föl és így azzal érdemben csak legközelebb foglalkozhatunk.

— A vasuti tarifa leszállítást kérik. Beogradból jelentik: Husz demokrata képviselő memorandumot intézett a közlekedésügyi miniszterhez, akitől a vasuti tarifának leszállítását kérik, különösen a teherszállításra nézve.

— Eljegyzés. Goldfinger Blankát Jarkovácziól eljegyezte Bruckner Lipót Békáról, Bánát. (Minden külön értesítés helyett.)

— Csehszlovák harcosok Beogradban. Beogradba a legközelebbi napokban több csehszlovák harcos érkezik, akik a világháború idején a szerb katonákkal együtt harcoltak Dobrudzsában és a szaloniki fronton. Beogradban ünnepélyes fogadtatást készítenek e3 a csehszlovák harcosok tisztelőit.

— Az amerikai visszavándorlók. Bakkari jelentés szerint a napokban 220 jugoszláv visszavándorló érkezett Grusba Amerikából. A legtöbbben közülük Montanában töltötték a háború egész idejét.

— Leteszik a fegyvert az albán forradalmárok. Az albán forradalmárok küldöttjei megjelentek a tiranai kormány előtt és bejelentették, hogy a felkelők hajlandók letenni a fegyvert, ha a kormány nekik büntetlenséget biztosít és az országban helyreáll a jogegyenlőség. A kormány elfogadta a felkelők feltételeit.

— Besszaraboné husz évre itélték. Párisból jelentik: Európaszerite felülnést keltett az a főtárgyalás, melyet a férjgyilkossággal vádolt Besszaraboné pörében tartottak. Szerdán hozták hozták meg a bűnpörben az ítéletet. Besszaraboné husz évre fegyházra ítélték, leányát felmentették.

— Fascisták követték el a merényletet a milánói SHS konzul ellen. Megirtuk már, hogy a milánói SHS konzul ellen éjszaka egy autón a konzulátus elé érkező hat ismeretlen egyén több revolverlövessel merényletet kísérelt meg. Amint most a Politika jelenti, Bojovics konzul azonnal a merénylők távozása után értesítette az esetről a milánói rendőrséget, a mely azonban csak másnap reggel vett fel jegyzőkönyvet az esetről. A merénylőknek azóta még mindig nincs semmi nyomuk, de biztostra veszik, hogy a merényletet fascisták követték el.

— **Gyógyszerészeti tantfolyam.** *Novisadról* jelentik: A novisadi egészségügyi főnökség július 1-én gyógyszerészeti tantfolyamot nyit Novisadon. A tantfolyam vezetője Mirkovicz András, az egészségügyi főnökség gyógyszerészeti osztályának referense lesz.

— **A magyar kormányzó ellopott ingóságai.** Budapestről jelentik: Amikor Horthy Miklós kormányzó, akkor még admirális ingóságait Pólából Budapestre szállították, a csomagokból több értékes arany- és ezüsttárgy eltűnt. A lopással Vass Elemér tengerésztiltszest gyanúsították, akinek bűnpörét csütörtökön tárgyalják a budapesti törvényszéken. Mivel több tanu nem jelent meg, a tárgyalást elhalasztották.

— **Novisadon letartóztattak egy betörtöt.** *Novisadról* jelentik: A novisadi rendőrség letartóztatta Petrovics Sztlánkó többször büntetelt, foglalkozás nélküli volt adóhivataltalok, aki a Magyar-utczában lakott és lakása környékén több betörtést követett el. Berőreseit mindjétfél után 3 és 4 óra között hajlotta végre, nagy vakmerőséggel. A rendőrség azt hiszi, hogy legutóbb, vasárnap Gyakov Alexandr rendőrkapitány lakásán elkövetett vakmerő betörtést is Petrovics Sztlánkó követte el.

— **Kéri védője sürgeti a főtárgyalás megtartását.** Budapestről jelentik: Kéri Pál védője, Gál Jenő dr. a budapesti ítélőtáblához beadványt intézett, amelyben sajnálkozását fejezi ki amiatt, hogy a tábla a Tisza-gyilkosság bűnpörének június 6-ikára kitűzött tárgyalását elhalasztotta. A halálraítelt védője — mondja a beadványban — azok között van, akiket az Országoszságba küldendő transzportba már beosztottak, de Kéri azt kívánja, hogy a bíróság letárgyalja az ügyét, mert ártatlannak vallja magát.

— **A jövétéli bizottság rejtett hadianyag után kutat Magyarországon.** Budapestről jelentik: A jövétéli bizottság megkezdte kutatásait a magyarországi gyárakban, amelyekben a bizottság szerint zsákmányolt gépek vannak. Csütörtökön több gyárban kutatást végeztek, azonban a bejelentett anyagokon kívül semmit sem találtak. Az Annyagértékesítő Részvénytársaság bejelentette, hogy helyven compressor van birtokában, amit az olasz fronton zsákmányoltak és a kvóta szerint Bécsből küldtek Budapestre. A jövétéli bizottság döntése szerint azonban ezeket nem kell vizsgaszolgáltatni, hanem darabonként kétszáz ezer koronáért meg lehet váltani.

— **Gaál Gaszton a magyar nemzetgyűlés elnöke.** Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés csütörtöki ülésén Gaál Gaszton elnöké választották. Kállay Tibor pénzügyminiszter a nemzetgyűlés pénteki ülésén terjeszti be az indemnítási javaslatot, amelynek keretében a kormány választói rendletére felmentvényt kér a Háztól.

— **Jubiláló városi főtisztviselő.** *Novisadról* jelentik: Csütörtökön ünnepelelt Bosnyákovicz István számtalancsnok, Novisad város főszámvivője, huszonöt éves szolgálati jubileumát. Ez alkalmából tisztviselőtársai, valamint a város községe, meglepően ünnepélyesen részesítette a jubiláló főtisztviselőt.

— **Elkobozott a hivatalnoki pragmatika.** Beogradból jelentik: A hivatalnoki pragmatika letárgyalására kiküldött miniszteri bizottság csütörtök délelőtti ülést tartott, amelyen végleg elfogadták a már kidolgozott hivatalnoki pragmatikát.

A verőczemegyei orkán pusztításai

— **Házfelhőket sodort le, fákat döntött ki a nagy szélvihar** —

Röviden beszámoltunk már arról az irtózatos viharról, amely Osijeken és egész Virovitica vármegyében dúl-höngött. Az orkán és jég pusztításai azonban csak utólag tekinthetők át teljes méretekben.

Legveszedelmesebb pusztításokat az orkán Dolnji-Miholjac környékén végzett, ahol az idei termést több ezer holdra terjedő területen teljesen lesöpeltte a jégverés, amely a gyümölcsöt is mindenütt elpusztította. Erős fákat tört ketté, vagy csavart ki gyökereitől a földből a rettentő erejű szélvész, amely a dolnji-miholjaci szeszgyár hatalmas gyárkéményét ketté törte és a szomszédos házak közé dobta.

Dolnji-Mihaljac, ez a virágzó és népes drávpárti városa ma olyan, mintha földrengés dühöngött volna falai között. A város házai között nincs egyetlen egy sem, amely meg ne lenne sérülve. A ciklon egész háztelkeket sodort le és röpített el 30—40 méternyi távolságra. Az összes táviró- és telefonpóznákat kitépte a vihar nemcsak az országutakon, hanem a városban is és így a távirati forgalom napok óta szünetel.

A vihar középpontja Dolnji-Miholjac volt, amely ma siralmas képet nyújt. Egyedül a Majláth grófok villájához szépségű kastélya állta ki sérülés nélkül a szélvész, a körülötte levő több száz holdas gyönyörű parkban azonban annál kegyetlenebb pusztítást végzett a zivatar. Számos

Levél egy kis lányhoz

Szegény, kis Konstantin, kérlek, ne haragudj, de én még mindig nem tudom megérteni, miért követted el azt a boldogságot, miért keseredtél és batorodtál el a halálig azért a két rossz kalkulust. Ne haragudj, kérlek, de énnekem sehogyan nem tetszik a dolog, én nagyon rossz néven veszem tőled, hogy megcsináltad. Bevallom, az első pillanatokban, amikor meghallottam, hogy te az érettség miatt mérleghez nyúltál, mint romantikus, barbár gavallér, az egyik a kirtyaszatnál hagyták az utolsó forintjukt; bevallom, a tanár urakra is haragudtam; az egész konferenciára, akik előtt te tegnap délelőtt rászántad szép, ifatal életed arra a két rossz kalkulusra. De aztán meg gondoltam: ők nem hibásak, nekik a törvény vagy az isten tudja kicsi ta úgy rendelt, hogy osztályozzanak — és buktaszanak. Ők szabályszerűen jártak el: te egy buta tételre nem emlékeztél (istenem, ki emlékezhette mindenben ebben a rettenetes világban?) — és elbuktattak. Ők nem veték komolyan a szekundát, ők nagyon jól tudják, hogy egy rossz kalkulust milyen messzi van az élettől, hogy mennyire nem számít, ha az ember prematurnus vagy ismétli. Jaj, ha tudnád, hogy a boldogságot vagy boldogtalanságot mennyire másképp mérlik az életben, hogy kicsoda más osztályozás meggyé minközünk, akik túl vagyunk már az érettségien. Erre nem is gondoltál kis Konstantin, és elég rosszul, komolyan vetted a tanár urak ítéletét. Újából mondom, én rossz néven veszem tőled, hogy annyira elkéseredtél. Ha előzőleg megkérdezted volna valakit, aki kint van már az iskolapadokból, az biztosan mást ajánl nekéd. Azt mondta volna: nézd, kis Konstantin, nem szép az, ha te két rossz kalkulust miatt a halálra gondolsz... Jegyezd meg: addig minden jól van, míg az iskolába vagy érettségig bukik el az ember, míg szigorú tanár uraknál kap szekundát, de az már nagy baj, ha az élet — kis Konstantin — az élet buktat meg valakit...

— **Elkobozott horvát ufás.** Osijeki tudósítónk jelenti: A horvát blokk osijeki naplapját, a »Hrvatski List«-et ma reggel a kir. ügyesség rendeltére elkobozták. Az elkobzás a lap mai vezércikke miatt történt, amely »A monarchizmus hanyatlása« címmel köztársasági eszméket propagált.

házat összedöntöttek a lezuhanó háztelkek, Emberéletben az eddigi megállapítások szerint szerencsére nem esett kár.

A kár a városban és a környező földekben ötven millió dinár.

Sokak szenvedett az orkántól a Dolnji-Miholjac melletti Podgajci-Podravski nevű nagyközség is, melynek határában a termés 50 százaléka elpusztult. Hasonlóképpen Crnac és Viljevo községek határában is.

A hatóság a borzalmas elemi csapásról és a sorsujtótt lakosság helyzetéről azonnali telefonon tett jelentést a kormánynak és a zagrebi tartományi kormányzóságnak, a vármegye főmíveléstudgyi előadójt: Leskovár Adolfot pedig kiküldötte a szerencsétlenség színhelyére, egyrészt, hogy a károkat megállapítsa, másrészt pedig a lakosság segítése céljából.

Az orkán jelentékeny pusztításokat végzett ezenkívül a Száva melletti Bródban levő szőlőkben és Baranyában is. Az Osijek melletti Csepim, valamint Djakovó határára pedig teljesen elverte a jég. A szántóföldek a három napos esőzés következtében víz alatt állanak. Cabuna környékén, a Jankovic-birtokot ugyancsak teljesen elverte a jég, amely galambtojás nagyságu volt és az udvarokon tömegesen verte a gyot a szárnyasokat.

Moslavina és környéke kevesebbet szenvedett a jégverés miatt, a több napos esőzés azonban mindenütt víz alá borította a gabonaföldeket.

— **A jugoszláv-olasz tárgyalások.** A beogradi olasz követ, Manzoni gróf átvette a jugoszláv kormánynak a jegyzékét, amelyben a római és santomarguarueti egyezményeken teendő változtatásokról tesz javaslatot. A római jugoszláv követtel hasonlóképpen közölték a jegyzékét.

— **A legdrágább védelem.** Londonból jelentik: Moszkvai jelentés szerint Vandervelde, Liebknecht és Rosenfeld, akik Moszkvában a szocialforradalmárokat védtek, elhagyták a szovjetállam fővárosát. Számos kelemetlen incidens után az eltiltetek még mindig hajlandók voltak a védelmet ellátni, maguk a vádlottak mentették fel őket hivatásuk alól. Egyheti moszkvai tartózkodás után egyhétet a lakásért és ellátásért 15 millió rubel kifizetését kérték tőlük.

— **Uj nemzetpör kezdődik Moszkvában.** Berlinből jelentik: A szocialforradalmárok bűnpöréhez hasonló nemzetpör fog kezdődni a napokban Moszkvában. A pör vádlottáitként a Nobel-féle petróleum-társaság alkalmazottai kerülnek a szovjetbíróság elé, akiket azzal vádolnak, hogy a cég igazgatójának, Nobel Gusztávnak felbujtására titkos szervezettel alakították, hogy a szovjetet megbuktassák, ha pedig kísérletük kudarcra jár, akkor az orosz petróleumműveket el kellett volna pusztítaniok.

(*) **Filatelisták összejövetele.** A subotica filatelista egyesület június 24-én, szombaton este 8 órakor, Palscon, a strand-vendéglőben, társas összejövetelt tart.

— **Nemzetközi szokol-ünnepély Ljubljánában.** Ljubljánából jelentik: Augustus 12-ike és 16-ika között nagy nemzetközi tornanepélyt tartanak Ljubljánában, amely iránt különösen is nagy érdeklődés nyilatkozik meg. Az ünnepségen Európa több államának képviselői is részt vesznek. A francia tornaegyesületek 300 taggal vesznek részt. Az amerikai szokolisták is megjelennek az ünnepségeken. A csehszlávok szokolegyesületek több mint háromezer szokolistával képviseltetik magukat, akik az ünnepély után ellátogatnak Beogradba, Sarajevóba és Dalmáciába is.

(*) **Vrnyacska-Banya.** A szerbiai Vrnyacska-Banya fürdőt ebben az évben nagy és előkelő közönség látogatta. A Karlsbad és Gleichenberg előnyeit élvező fürdő egyik kitűnő orvosa, Prodanovicz Zsvikó dr., országgyűlési képviselő, srbohráni orvos.

(*) **A műértő közönség fotografusa Reményi, Rudicberg-útcára.** A St. Ilosus beállítású báli jelmez felvételek. 1442

(*) **Subotical magyar színészek kabaréja.** A subotical magyar színészek, néhány műkedvelővel társulva, e hó 24-én, szombaton este tartja kabaréját a Park-kávéházban fél 9 órai kezdettel. Jelek válthatók a Reitter-féle főtéri drogériában.

Tennisverseny Novisadon. A Novisadi Testgyakorlók Köre és a »Omladina Sport Klub Vojvodina« novisadi sportegyesületek ujonnan átalakított pályájukon e hó 29-iki kezdettel a Vojvodina bajnokságáért tennisversenyt rendeznek a következő verseny-számokkal: 1. Férfi-páros verseny a Vojvodina bajnokságáért; 2. Férfi-egyes verseny handicap; 3. női-egyes verseny handicap; 4. vegyes-páros verseny handicap; 5. női-egyes verseny kezdők részére; 6. férfi-egyes verseny kezdők részére; 7. gyermek-verseny. A nevezéseket e hó 28-ig Flamann Péter versenyintézőnél Novisad, Temerinška 26 jelenthetők be.

Eldőt a nagy pör. Az M. L. S. z. szerdán döntött az M. T. K.—F. T. C. pörben. A fegyelmi bizottság végre pontot tett a nagy fociboltony végre azzal, hogy a félbeszakadt mérkőzés két pontját a szabályok értelmében — ami előrelátható volt — az M. T. K.-nak ítélte oda. Ezzel az ítélettel nemcsak a mérkőzés, de a magyar bajnokság sorsa is eldőlt, mert még abban az esetben is, ha a magyar bajnoksapat egyetlen még le nem játszott mérkőzésén vereséget szenved az upjestikéért, egyenlő pontszámú és az F. T. C.-vel, de jobb gólaránya biztosítja neki az első helyet a bajnokságért küzdő csapatok között.

Az északi turára induló magyar válogatott csapatot. — amely a bajnoki szezon befejeztével Németországot, Svédországot és Finnországot keresi föl, szerdán összehívotta a szövetségi kapitány elhelyette. A csapat így áll föl: Plátkó—Fog II., Mandl—Kertész II., Szabó, Blum—Paulusz, Molnár, Orth, Hirzer és Himmel (Vasas). Tartalékok: Schwarz F. T. C., Fog III, U. T. E., Fehér M. A. C., Kovács VII. ker., Hoch 33 F. C., Schaller U. T. E.

Beac—Mac 3:2 (1:1). A Corinthian vándordij elődöntőjét játszotta le szerdán a két csapat. Mindkét együttes 3—3 tartalékkal állt starthoz, a küzdelem ennek dacára érdekes és elég hívós volt. A főiskolai csapatban a csatláros volt a legjobb.

Küzdelem a legjobb magyar vidéki csapat címért. Vasárnap áll szembe egymással a múlt évi legjobb magyar vidéki csapat, a Szegedi A. K. a pécsi kerület bajnokával, a Pécsi Sport Club-bal. A mérkőzés Szegeden dől el, miután a Sz. A. K. a pályaválasztó, bár a P. S. C. mindent elkövetett, hogy a mérkőzést semleges pályán tartassák meg. A Sz. A. K. győzelme valószínűbb, dacára, hogy Csáki és válogatott játékos, Solti nélkül kénytelen kiállni. A mérkőzés győztese július 2-ikán a középmagyarországi kerület bajnokával játszik majd ezen mérkőzés győztese július 9-ikén Budapestben a nyugatmagyarországi kerület győztesével játszotta le a bajnoki döntőt.

Értesitem

4260

szokat az iparosokat, akik katonai fehéreneműt készítenek, valamint minden szabómestert, hogy raktáron van fehér és fekete betét (Un-terlag) és gyári áron árusítom.
Jovan T. Janković Beograd Zmaja od Noćaja u.

Trögépek
szállításra pontos
JAVITÁSA.
Hogyan szalagok.
Fényképezési
összes CIKKEK
NAGYVÁN hirdet-
és hirdetés.
Bélgépek
Győle-kések
Köszörlése
Eredeti Zeiss-
szertügek
tertekta.
Mayerhof A.
optikusnál.

Használt üzemképes állapotban levő
25 lóerős kéthengerű felstabil
gőzgép eladó.
Azonnal átvehető
VASBUTORGYÁR R. T. Segedinski put. 43/4

WEITZENFELD és TSA
SUBOTICA TELEFON 190.
Iroda: Városi bérpalota. Kötélgár: Sental-put.
Alapítva 1902. ccccco Táviratcim: Ken deripar.

PONYVA
ELADÁS ÉS KÖLCSÖNZÉS
A ján I: Lópokróccokat,
tűzoltó és kerti tömlő-
ket, ujlisztes, gabonás,
gyapju, toll, komló és
szalmazsákokat, mad-
rac és roletta szöveteket
juttából és lenből, minden-
nemű házivásznat. Zsineg,
kötél és hevederek. 712

Jókarban levő használt 150—2001. ürtartalommal bírő
VASHORDÓKAT
KERESÜNK MEGVÉTELRE.
4262
REICH és FRIEDMANN NOVIVRBAS

H a szép és jó
könyveket
akar olvasni,
ugy ne feledje el meg-
nézni a raktáron levő,
most érkezett nagy-
választékú újdonságokat
A. Mamuzsics
könyv és papirkereskedő
Subotica, Városi-székház

Intelligentes deutsches
Fräulein
als Stütze der Haus-
frau findet Aufnahme
bei **David Pasing**
Párisi Nagyáruház
Novisad. 4208

TANONCOK
fizetéssel
felvétetnek
HERCOG és GLASZ
lakatos és zománcáru
gyárban.

Olcson eladó
háztelek
60,000 koronáért jelenle,
gyümölcsösrel és konyha
veteménnyel ültetve.
Tudakozódní :
Marjanovits Ödön
Subotica
Postanska ulica 9. szám.

MASSEY HARRIS
kevektő arató részekhez
pótrészek kaphatók
Kovács József
Srbobran,
Feketiçi ut, a községtől
egy kilométerre.

SZÉKELY A.
férfiszabó üzletében
(Halpiac) készülnek a
legelegánsabb férfi és
gyermekruhák mérték
után a legolcsóbb áron.

ELADÓ AUTÓK.
11—30 PS. Puch, 6 üléses, 12—18 PS. De-Dion
Buton, 4 üléses. — Kifogástalan állapotban.
4178 **FINPL LAJOS, SUBOTICA.**

Vezető állást keresek
30 éves nőtlen vagyok, kereske-
delmileg képzett, beszélek szerb-
horvátul, magyarul és németül.
Bor-, gabona-, termény- és gyar-
matárszakmában jártas vagyok.
Szives megkereséseket „Szorga-
lom” jellegre a kiadóba kérek. 3707

Ideai vágásu
**kürisfa-
rönkök**
bognároknak
egy hajórakomány cca
300—350 m³—10 m hosz-
szu, 18—28 cm vastag a
Száva mellett eladó.
Megkeresések

FÜRST LEÓ
fakereskedéshez
Novi-Vrbas intézendők

A bezdáni villanyte-
lepen egy 4 HP. és
egy 6 HP. erős há-
romfázisú forgóáramu
3000/110 volt feszültségű

villanymotor
eladó.
A motorok üzemben
vannak.
ELEKTRICNA CENTRALA BEZORN
4265

**Fiatall levelezőt
és gyakornokot**
ki a német és szerb-hor-
vát nyelvet tökéletesen
bírja, továbbá gyorsíró
azonnalra vagy augusztus
1-ére felvesz Részvény-
sörgyár, Apatin S. H. S.
(Bácska). Ajánlatokat fiz-
etés megjelöléssel kérünk
Sentán a Bácsmegyei Napló
részére felvesz hirdetések
Molnár Sz. Vince elárusító

MOLNÁROK FIGYELMÉBE!
KIS- és NAGY MALMOK RÉSZÉRE!!!
a legújabb és legököltezebb HORVÁTH-FELE
buzahengerő, hantoló és ketélgép. Kü-
lönös előnyei: Nincs szükség buzamoságre. Üzem-
ben teljesen szerint szabályozható, nem hagy
semminemű tisztáltságot. — Legúszkösebb
buza is teljesen tisztán hagyja el a gépet.
Csakely erősítésű, nagy munkabíras. Üzemben
bármikor megtekinthető és megrendelhető:
Kohán Vince és Fiai hengermalomban Suboticán
Senžanski put. 4306

Ajánlunk
azonnali szállításra
nagyobb tételű prima minőségű száraz kemény
TÜZIFÁT
Papp & Bodzay Sombor

Lehetőleg
GABONASZAKMABELI
ügyes, fiatal
HIVATALNOK
mieleőbbi belépésre kerestetik. Uyanott érettségizett
GYAKORNOK
is alkalmazást nyer. Ajánlatok: Strasser és König
céghez Novisad intézendők. 3241

**VADÁSZATI
ÉS SPORT
SPECIÁLIS SZAKÜZLET.**
NAGY RAKTÁR
VADÁSZFEGYVEREKBEK
VADÁSZLŐSZEREKBEK és
VADÁSZFELSZERELÉSEK
FOOTBALL
TENISZ
ATLETIKAI
CIKKEKBEK
KOMPLETT FELSZERELÉSEK.
RENDŐRSÉGI FELSZERELÉSEK.
TÜZIJÁTÉKOK.
BATA V. FIA
SUBOTICA Kicsinyben.
Nagyban. KRALJA ALEKSANDROVA - ULICA 7.

Uj
mezőgazdasági gépek
gyári csomagolásban vagy szerelve palánkai
raktárból azonnal szállíthatók: MAROKRAKÓ
ARATÓGÉPEK, FÜKASZÁLÓK, SZÉNA-
GYÚJTÓK, „UNICUM” MELICAR VETŐGÉPEK,
EGY- és TÖBBVASU ERÉK, BORONÁK,
DARÁLOK stb. Uyanitt megtekinthető néhány drb.
keveset használt, szavatolt üzemképes ame-
rikai levektő aratógép. SZŐLŐGAZDÁKNAK
különböző nagyságu borsajtók és szőlő-
zuzók. Eladás nagyban és kicsinyben. Kivánatra
részletes ajánlattal szivesen szolgálók. Bővebbet
Löbl Samu cég Novapalanka
(Bačina), Sargánycim Löbl. Telefon 32. szám. 3367

Naptárak 1923-ra.

A Minerva-nyomda kiadásában 1923. évre a következő naptárak jelennek meg:

Vojvodinai Magyar Naptár
Gazdák Naptára
Petőfi Naptár
Irodai Határidő Napló

Valamennyi kalendáriumaink érdekes tartalommal, szép képekkel díszítve jelenik meg, miniszterileg cenzurálva és az árusításra miniszteri engedélyünk van, amit hiteles másolatban minden árusítónak megküldünk.

A naptári rész vörös és fekete betűkkel nyomva, tartalmazza az összes egyházak ünnepeit, a nap és hold felkeltét és nyugtát. Minden naptárunkban az SHS állam teljes vásárlásijegyzéke és egyéb közhasznú tudnivalók bejegyzett.

Naptárrendelésekre előjegyzéseket már most elfogadunk.

A Minerva naptárak hirdetőik részére a legalkalmasabb hirdelési organum. A Vojvodinai Magyar Naptár eddigi sikere bizonyítja, hogy a kereskedők, iparosok, vállalatok egész új és megnagyobbított vásárlási jegyzéküket, ha naptárainkban hirdetik. Hirdetést fel lehet adni bármelyik naptárba külön-külön is.

Hirdetéseket felvesz Suboticán a Bács megyei Napló kiadóhivatala.

Belföldön: Beogradban, Zagrebban, Novisádon, Ljubljánban, Osijeken, Somborban, Veliki-Bečkerekben, Kikindán, Staribácsán, Vrsacban, Bela-Crkván, Murska-Subotán, Dolnja-Lendván.
Külföldön: Berlinben, Drezdában, Münchenben, Wienben, Bukarestben, Temesváron a Bács megyei Napló megbízottai és fiókiadóhivatalai.

Eladó gőzmalom

3 waggonos modern berendezéssel. Használaton kívül kapható daratisztítók, malomkövek és datascherok is kaphatók

Hegedüs Ferencz Mokrin. 4300

JEGYGYÜRÜKET

A LEGOLCSÓBBAN VÁSÁROLHAT

ÁDÁM IMRE ÓRÁS- és ÉKSZERÉSZNÉL

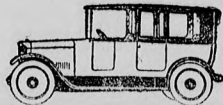
Rudičeva ulica, Sugár ház. 3700

Író, számoló és fényképezőgépek szakszerű javítása

csak Vel.-Bečkerekben
Vadon József
techniker.

PUTNIK VOJVODA 8.

Írógép átalakítások magyar-ról szerbre és horvátra. 4301

BENZ AUTOMOBILOK

a Zagrebački Zbor-on kiállítási hely 596. sz.

Főképviselet SHS részére

Ch. Nusser, Beograd—München. 4271

TÜZIFA

vágya és hasábnan. Kétszer mosóit I-h pécs-üszögi

kovácsszén

köris- és szilbognárja nagyban és kicsinyben KAPHATÓ

MATIJA HEJDUSKA

DRVARA Segediński put. TELEFON 1-71. 4302

Jugoslavenski Lloyd A.D. Jugoszláv Lloyd r.t.

Beograd, Brankova ulica br. 12.
Távíratcim; Fortex. — Telefon 19-32.

Szállít és felszerel:

vilamos központi fűtéseket, fürdőszoba berendezéseket (Körting, Hannover), malmokat (Kapler Berlin), vízvezetéseket, gyárak szerelését. 3980

Beszerez:

Diesel motorokat, szivógáz berendezéseket (Körting gyártmány), villamosgépeket (Maffei Schwarzkopff gyártmány) mindennemű egyéb gépet eredeti gyári áron.

Végez beszerzéseket a jóvátételi bizottság útján.

Saját technikai anyag raktár.

Saját gyártelep Beogradban.

Költségvetés, mindennemű felvilágosítás és képviselőink látogatása díjmentes.

FASZENET

csomagolva és szabadon, elsőrendű fehér darabos meszet, heocsini portlandcementet nagyban és kicsinyben ajánl Révai Adólf Szuboticán, Csirkepiac (kisköz). Telefon 551. szám. 3907

FŐKÖNYVELŐI és IRODAVEZETŐI állás

betöltendő ZOFFMANN SÁNDOR vrsaci sörgyárában és bornagykereskedésében. Kimerítő ajánlatok a céghez intézendők. 4277

FIGYELEM!

UTASOKNAK, ÁTUTAZÓKNÁK ÉS IDEGENEKNEK

„GRAND HOTEL PETROGRAD“

BEograd, A VASUTÁLOMÁSSAL SZEMBEN, VILSONOVA ULICA 115, TELEFON: 2313.

MEGNYILT JUNIUS 5-ÉN.

A szálloda modernül van berendezve, 120 szépen butorozott szobával, meleg- és hideg vízvezetékekkel. A szobák el van látva fürdőszobákkal, szalonokkal minden kényelemmel és villanyvilágítással. Az étterem és kávéházban elsőrendű francia s szerb ételek és italok kaphatók. — SZOLID ÁRAK. GYORS ÉS PONTOS KISZOLGÁLÁS. 4268

IGAZGATÓSÁG.

SAJT!

A legfinomabb

EMENTHALI SAJT

svájci minta szerint 10—13 kg. korongba nagy lukakkal, továbbá francia puha sajt a la Kammenbert, továbbá csemege sajtok delikatessek 100 gr.-os Stániol csomagolásban. Ezenkívül limburgi és trapista-sajtokat ajánl

GROSS JÓZSEF SAJTGYÁRA, WEPROVÁTZ (Bácska, SHS.)

SAJT!

Mielőtt szállodáját, kávéházát, vendéglőjét, cukrászdáját berendezné
kérjen árajánlatot

GOLDNER TESTVÉREK JÉGSZEKRÉNYGYÁRÁTÓL SUBOTICA,

TELEFON 134. TELEFON 134.

JUGOVICA-ULICA 20. SZÁM

Készítünk és a legolcsóbb áron szállítunk komplett szálloda, kávéház, cukrászdai és éttermi berendezéseket, jégsekrényeket, sörkímérőköszülékeket, az azokhoz szükséges alkatrészeket, rézcspokat, különböző levegőszivattyukat, autogénnel hegesztett levegővezetéseket és csatlakozásokat, gyárak és malmoknak rozöntvényeket.

A jó szem a legfőbb kincs!

Né rontsa a szemét, használjon Zeiss punktál szemüveget. Minden rendszeri szemüveget mérték után készít

DEUTSCH

optikus Subotica Alexandrova-u. 5.

A vajdaság legregyebb optikus üzlete.

Apróhirdetések

Telefonon nem adunk hirdetés felvételét. Apróhirdetés egy sor 2 K, vasárnapok és címzés költségén számít. Legkezebb apróhirdetés ára 20 K. Apróhirdetést felvesz Subotica a kiadóhivatalt, Ljeczyn-utca, Lebach-ház és Schlänger bíralszoba a vasúti park mellett. Vidéken valamennyi felvételre. - Előfizetési díj: havonként 30 din., negyedévre 90 K

Eladó Subotica, Poštanska-utca 7, számú ház vendéglővel és felszereléssel. Ertekezni ugyanott. 4283

Két fedett teherszállító-ható eladó, egyik 45 a másik 47 vagon hordókapacitással. Cím a kiadóban. —

Slavóniában 50 tenyész-család méh kasokban, kaptárakban eladó. Ertekezni Senta, Cara Urosa utca 142 szám. 4163

Egy vasgály sodronnyal, kátránház kátránnal, két asztal és mosdó elkötözés miatt azonnal eladó. Senžanski-put 47. 4289

Vendéglőnek vagy bármily más üzletnek alkalmas jövedelmű fordított ház Horgoson a vasúti állomás mellett azonnali beköltözéssel eladó — Bővebbet Malusev Iroda Subotica.

Zongora fekete, rövid, páncélszerkezetű kereszt-horos, Stingi-féle eladó. Paje Kujundžić-ut. 4. 4273

Mészáros illeivel hentes-üzletberendezés jövedelmű eladó. Schmidt János Feketié. 4249

Ház 3 szoba, hall, fürdő, szobakerttel valamint burokkal, jégszekrény, mártó stb eladó, Freund Parhuzamos-ut 220. 4281

Veszek törtaranyat és ékszereket mindenteljesen magasabb árban. Alkalmi ékszer-kiadás. Ékszerelre pénzkölcsönt közzvetíték Patkai, a Lombard zálogház ügyel becsüsi. Ivan Antunović-ut. 4. Novák-ház, 3403

Egy kőfőrdő és falatozó csaldai ügyek miatt eladó. Más üzletnek is alkalmas Rudičeva-ut. 2. 4225

SEGÉD ELÁRUSITÓNÓ

lehetőleg kitanult szabónó kik a három nyelvet teljesen bírják jó fizetéssel felvételnek. **Löwinger Divatruháza Novisad**, Kralja Petra ul. br. 19. 4100

HALLÓI HALLÓI

UJ MŰSOR ASALOME BARBAN

FOGLALKOZÁS

Ügyes hirdetés-szerző fizetvéssel fix fizetésre és jutalékra alkalmas a Minerva-nyomda r. t. 4248

Egy jobb német asszony hávezetőnőnek elmenne magános urhoz vagy hály-höz. Cím a kiadóban.

Tanonc kerestők fűszerkereskedőnek Palánkára Fürst M. és Tarsahoz. 4276

Cipőfelsőrsztűző és előgázító keresetű. — Cím a kiadóban. 4246

Klaasszony ki szerb-horvát és magyar eselig gémet levelezésben jártas július 1-ei belépésre, Bővebbet Horvák Sándor borbéli-nál Temerin. 4283

Egy fiatal jómunkás borbelységét keresetűk azonnali belépésre, Bővebbet Horvák Sándor borbéli-nál Temerin. 4283

Fräulein in Deutschland sucht Stelle in Büro oder bei vornehmer Familie. G. Angabe an die Administration unter „Zuverlässig“.

Deutschland studierender Zahnmediziner sucht bei Zahnarzt als Assistent auf die Sommerferien. G. Angabe an die Administration unter „Fließig“.

VEZET-ELADÁS

Jó kerékpár olcsón eladó Kalmegdán ul. 510. a majai hídnál. 4305

Közi spediteurkészi és fürdő-kád eladó. Frankopanska-utca 25. —

KÜLÖNFÉLE

Masonbérbe kiadó Radonovčan 1922. gazdasági évi 37/1 lánca elsőrendű föld, 12 1/2 lánca kaszáló, 25 lánca szántó nagy gazdasági épületekkel. — Bővebbet a kiadóban. 4235

Terézia fogkrém és Rádcsi-féle szájjel kapkító Decsy gyógyszerárban a Kiskápolna mellett. 3495

Forgalmas helyen mindenféle üzeti célra alkalmas nagy bonthelyiség jutányos áron kiadó. Vagy fűszeres Subotica, Maj-Sanski-put. 4280

Jól burorozott hónapos szobát esetleg különbejárattal július 1-ére keresek csak a belvárosban. Cím a kiadóban. 4298

Paplankészítési, valamint régi paplanok áthuzását vállalja Csányi Károlyné, paplankészítő Subotica, Sienkivičeva ul. 19-2049

Kéz, láb és hónaljzúzda ellen megbízható szer a Reform kenőcs. Kapható Illes I. gyógytárban főposta átellenében.

Szombaton este 8 órakor

nagy ünnepi megnyitó

Katonazene

Cigányzene

Tűzijáték

Tűzijáték

Reggelig tánc

Saját érdekében kérjen árajánlatot!

Zománcdény (lemez és öntöttvasból) gyári lerakat.

Állandó szortírozott raktár. „Sterling” csapágyém minden ötvözetben, angol- és forrasztó ón, sárgaréz-lemez- és huzalok, kocsirugóacél, horg, vaslemez, vasalók, kész takaréktűzhelyek, rézműsár, 4, 5, 6, 7 és 8-as nagyságban, alumíniumedény, kereskedelmi öntvények, öntött tűzhely és kályhájtok, simrigli vászón és papír, film- és üvegpapír, légszeparátorok s egyéb vas- és térnaru csakis vízszintelőknak

GERŐ IMRE, NOVISAD
Telefon 311. — Táviratcím: GERŐMETAL.

Autó „Poncoi” 35 HP, négyüléses két póttüléssel, kitűnő jó, erős és gyors kocsi olcsón eladó. Sári Subotica, Paje Kujundžić-ut. 61. szám 4293

Eladó téglagyári berendezés 60 métermázas teljesítményű 7. sz. dupla Ganz hengerezék 5 HP 110 voltos egyenáramú dinamógép, 8 HP stabil benzínmotor, 12 HP nyersolajmotor, 12 HP stabil gép kazánnal. Szivogázmotorok 20—80 HP-ig, szálló-fűrészkombinálva furó, maró és körfűrészszel. Vastagsági gyalgép abrichterrel, egy Hagannacher-féle 3 rétu ilkszita. — Petrás László Vel.-Bečkerek. 4294

Jókarban levő összehajthó sport gyalogkocsit keresek megvételre. Cím a kiadóban. —

Horgos — Kraljevbrag vasutállomás közelében 10 hold elsőrendű homokbirtok szép lakóházzal, ebből 1 1/2 hold termőszőlő nagy gyümölcsösrel, teljesen költőkerítve dróttal, eladó. Ertekezni helyszínen Ördög-istván Horgos-Kraljevbrag 904. szám. 4285

Egy jókarban levő cséplő-höz való bódé eladó, esetleg kiadó. Cím VII. Cara Lazara-ut. 79. szám 4285

Egy darab 6 HP huzatos kazán eladó. Oswald és Mihályi Palánka (Bácsi). 4230

Klein Géza fűszer- és gyarmatár nagykereskedés Subotica, Telefon 55. Amerikai „Camel” jegyű petrólium ládákban vagy hordókban, amerikai gép, cilinderek, gázolaj, benzín, — Angol és saját gyártmányú látkok, hollandi lenolaj kence, francia és görög terpentinolaj, föld és vegyi festékek eredeti gyári árban kapható. 2168

Expreszágyak napka klub-fotel, eifeljegy, kisebb helyiségek számára alkalmas, kaphatók csakis I. BROZOVIC-nál, ZAGREB, Boškovičeva-ut. 18. Raktáron tartok nagy választékot elsőrendű bőr klub-garnitúrákban, azonkívül kidolgozom a legfinomabb minőségű selvetmatarókat, satainokat és clottókat stb.

Cipőmodellokat, szabásmintákat, modern és elegáns cipőfelsőrszekre szállít cipőgyárnak, cipészeknek és cipőfelsőrszekészítőknél R. Richter modellkészítő Toštojeva ul. 23. Elvialok oktatásokat is amerikai rendszer szerint. 2542

Szántóföld 12 lánca bajsza „Majlakhatás” major környékén eladó. Tudaközöndi János Fejes Károly fűszerárban VI. kor. 4214

„TRI ŠEŠIRA“

kávéház és étterem a város központjában kitűnő kerthelyiséggel és teljes letárral szabad kőzből

azonnal eladó.

Az üzlet jó menetű, de kénytelen vagyok eladni, mivel amugy is túl vagyok terhelve munkával.

Az ár és feltételek megtdthatók **DRAGUTIN IVANOVIČNÁL** subotica vasúti vendéglős.

PÖSTYÉN

(PIŠTANY, CSEHSZLOVÁKIA)

CSUZ, KÖSZVÉNY, ISCHIAS első gyógyhelye. THERMIA legideálisabb szálló, a fürdőekkel egybeépítve. Kitűnő gyorsvonatú összeköttetés. S. H. S. állambelieknek jelentékeny valutakedvezmény. — Felvilágosítások: S. Moj-silovits Beograd, rue 3. Dečanska. Eredeti póstyéni „Pi.Qa.” gyógyvizet ismét kapható házi kezelésre. Rendkívül olcsó, mert egész ku ára (20—30 kezelés) feltétlenül elegendő. 3151

DÜFTIN

organdy, mintás foulard, crep de chiné és grenadin minden színben kapható

Sár Sándorné divatüzletében
Városháza (Tejplác)
4275